

Socijalna problematika u esejima*

I. Doba izdaje

1. Papa Pio IX. i kardinal Newman smatraju liberalizam bio on vjerski, filozofski ili ekonomski, najvećom zabludom devetnaestog vijeka.
2. Suvremeni je liberalizam logična posljedica takozvanog doba Prosvjedenosti — doba Voltaire-a, Rousseau-a, Thomasa Paine-a — kadikad nazvanog Doba Razuma. nasuprot Dobu Vjere.
3. Zarobivši nacionalizam i kapitalizam suvremeni su liberalci napustili traženje istine i postali su plaćeni agitatori.
4. Suvremeni su se liberalci prestali obraćati razumu i odabrali su da se obraćaju predrasudama.
5. Tako je Doba Spoznaje postalo Dobom Izdaje, kako Julien Benda upozorava u svojoj knjizi pod naslovom: »Izdaja Intelektualaca«.

II. Crkva i država

1. Suvremeno društvo vjeruje u rastavu Crkve i Države.
2. Ali Židovi nisu vjerovali u nju.
3. Grci nisu vjerovali u nju.

* Vidi ostale »eseje« i prikaz Maurinove ličnosti u ovogodišnjem životu br. 3., str. 131.

4. Rimljani
nisu vjerovali u nju.
5. U srednjem vijeku
nisu vjerovali u nju.
6. Puritanci
nisu vjerovali u nju.
7. Suvremeno je društvo
rastavilo Crkvu i Državu,
ali nije rastavilo Državu
od trgovine.
8. Država više nije
crkvena Država.
9. Država je sada
trgovačka Država.

III. Bog i Mamona

1. Krist veli: »Dolar koji imaš
jest dolar koji daješ.«
2. Bankar veli: »Dolar koji imaš
jest dolar koji čuvaš.«
3. Krist veli: »Ne možete služiti dva gospodara,
Boga i Mamona.«
4. »Ne možete!« A sva se naša naobrazba sastoji
u pokušavanju, da se pronade način kako bismo mogli,«
veli Robert Louis Stevenson.
5. »Siromašni su prava djeca Crkve«,
veli Bossuet.
6. »Suvremeno je društvo
učinilo bankovni račun
mjerilom vrijednosti«,
veli Charles Pèguy.

IV. Mudrost davanja

1. Dati novac siromacima
znači omogućiti siromacima da kupuju.
2. Omogućiti siromacima da kupuju
znači popraviti tržište.
3. Popraviti tržište
znači pomagati trgovinu.
4. Pomagati trgovinu
znači smanjiti nezaposlenost.

-
5. Smanjiti nezaposlenost
znači smanjiti broj zločinštava.
 6. Smanjiti broj zločinštava
znači smanjiti porez
 7. Stoga zašto ne bismo dali siromacima
za volju trgovine,
za volju čovječnosti,
za volju Božju?

V. Ne komunisti

1. Sve je u redu
s komunizmom
ali nešto nije u redu
s Komunistima.
2. Nije u redu s Komunistima,
što oni nisu Komunisti,
oni su Socijalisti.
3. Nema Komunizma
u Sovjetskoj Rusiji,
državni socijalizam vlada
u Sovjetskoj Rusiji.
4. Države nije nestalo,
sistem nadnica još traje,
i prodavaju se
7% državne obligacije
u Sovjetskoj Rusiji.
5. Prodavajući 7% državne obligacije
oni stvaraju
novu parasitsku klasu
u Socijalističkoj Rusiji.

VI. Preuzimanje

1. Cilj Komunista
jest preuzimanje kontrole
nad mogućnostima proizvodnje
i raspodjele.
2. Mogućnosti proizvodnje
i raspodjele
sada su u rukama
kapitalista.

3. Klasna borba jest borba između Komunista i Kapitalista zbog mogućnosti proizvodnje i raspodjele.
4. Rodoljubi vjeruju da je put koji vodi miru pripravljanje za rat.
5. Komunisti vjeruju, da će se postići besklasno društvo klasnom borbom između Kapitalističke Države i radne klase.

VII. Što je Komunizam?

1. Komunisti se trse zarobiti Državu
Da bi je mogli upotrijebiti kao čulu
kojom bi spriječili svakoga
da postane kapitalistom.
2. Komunistički Manifest
definira Komunizam
kao »stanje društva
u kojem svatko radi
prema svojim sposobnostima
i dobiva
prema svojim potrebama.«
3. Upotrebljavajući snagu Države
uspjet će Komunisti
spriječiti svakoga
da postane
uspješnim Kapitalistom,
ali ne će
učiniti svakoga
Komunistom u duši.
4. Biti Komunista
znači prema definiciji
Komunističkog Manifesta
biti voljan
dati svoj rad
za dobro
Komunističke Zajednice.

VIII. Kapital i Rad

1. »Kapital«, veli Karl Marx
»jest nagomilan rad,
ne za dobro radnika
već za dobro onih koji gomilaju.«
2. I Kapitalisti uspijevaju
da gomilaju rad
smatrajući rad
ne darom
već lagodnosti,
kupujući ga kao svaku drugu lagodnost,
za što nižu cijenu.
3. I organizirani rad
slijepo potpomaže
kapitalistima,
ili onima koji gomilaju rad,
time što smatraju svoj rad
ne darom
već lagodnosti,
prodavajući ga kao svaku drugu lagodnost
za što višu cijenu.

IX. Kršćanstvo, Kapitalizam, Komunizam

1. Kršćanstvo nema ništa zajednička
bilo sa suvremenim Kapitalizmom,
bilo sa suvremenim Komunizmom,
jer Kršćanstvo
ima svoj vlastiti Kapitalizam
i svoj vlastiti Komunizam.
2. Suvremeni Kapitalizam
temelji se na vlasništvu
bez odgovornosti,
dok se Kršćanski Kapitalizam
temelji na vlasništvu
s odgovornosti.
3. Suvremeni Komunizam
temelji se na prisilnom siromaštvu,
dok se Kršćanski Komunizam
temelji na dragovoljnom siromaštvu.
4. Za Kršćanina
je dragovoljno siromaštvo ideal
kao što je primjerom dokazao Sveti Franjo Asiški,
dok privatno vlasništvo
nije apsolutno pravo,
već blago
kojim se mora upravljati
za dobro Božje djece.

Prijevod: *Vjere Korsky*

Peter Maurin